

Operator de date cu caracter personal 3170
Dosar nr. XXX

R O M Â N I A

CURTEA DE APEL CONSTANȚA
SECȚIA I CIVILĂ

ÎN C H E I E R E

Ședința publică din 09 septembrie 2024
Complet specializat pentru cauze privind conflicte de muncă
și asigurări sociale

PREȘEDINTE: XXX
Judecător: XXX

Grefier: XXX

S-a luat în examinare apelul civil formulat de **apelantul reclamant XXX**, domiciliat în XXX, împotriva sentinței civile nr. XXX din XXX pronunțată de Tribunalul XXX în dosarul civil nr. XXX, în contradictoriu cu **intimata pârâtă XXX**, cu sediul în XXX, având ca obiect XXX

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă apelantul reclamant XXX personal, lipsind intimata pârâtă XXX.

Procedura este legal îndeplinită în conformitate cu dispozițiile art. 155 și următoarele Cod procedură civilă.

S-a făcut referatul oral asupra cauzei de către grefierul de ședință, care a evidențiat părțile, obiectul litigiului, mențiunile privitoare la îndeplinirea procedurii de citare și stadiul procesual.

Se mai precizează că la data de 09.08.2024, intimata pârâtă XXX a depus punct de vedere cu privire la cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unor chestiuni de drept formulată de către apelantul reclamant.

Curtea pune în vedere apelantului reclamant să precizeze dacă această problemă de drept, pe care ar trebui să o dezlege Înalta Curte de Casație și Justiție, ține de fondul cauzei sau reprezintă o chestiune de procedură.

Având cuvântul, apelantul reclamant opinează în sensul că problema de drept este atât o chestiune de procedură, cât și o chestiune prealabilă, întrucât se antamează chiar dreptul material la pensie, prevăzut de Legea nr.303/2004.

Curtea, în raport de precizările apelantului reclamant, constată necesar să se arate dacă speței i se aplică și prevederile din OUG nr.62/2024, care se referă la fondul problemelor de drept.

Apelantul reclamant consideră că este o problemă de drept material.

Curtea pune în discuție cererea de sesizare a ÎCCJ pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile formulată de apelantul reclamant, în vederea dezlegării următoarelor chestiuni de drept:

- dacă beneficiul pensiei de serviciu conferit de prevederile art.82 alin.5 din Legea nr. 303/2004, modificată și republicată, privind statutul judecătorilor și procurorilor, poate fi

înlăturată prin existența autorității de lucru judecat rezultă dintr-o hotărâre definitivă de respingere a acestui beneficiu, pronunțată în condițiile interdicției prevăzute de art.83² din Legea nr.303/2004 (text modificat introdus prin Legea nr .118/27.07.2014), într-o altă acțiune formulată după apariția Deciziei nr.43/2019 a ÎCCJ, prin care s-a decis că art.83² din lege nu se aplică în cazul condamnărilor săvârșite anterior intrării în vigoare a acestei reglementări modificatoare.

- dacă chestiunea de drept supusă dezlegării prin Decizia nr.43/2019 are efect retroactiv asupra hotărârilor definitive de respingere a beneficiului pensiei de serviciu conferite de art.82 alin.5 din Legea nr.303/2004, dacă infracțiunea a fost comisă înainte de introducerea art.83² din lege și condamnarea definitivă a survenit după introducerea reglementării modificatoare și în condițiile în care, eliberarea din funcție s-a făcut din motive neimputabile persoanei solicitate a acestui beneficiu și prin raportare la prevederile art.521 alin.3 din Codul de procedură civilă.

Având cuvântul, apelantul reclamant arată că insistă în această cerere și apreciază esențial să se lămurească de către ÎCCJ problemele de drept sesizate. Menționează că, în ceea ce privește chestiunea de fapt, se referă la formularea unei cereri la împlinirea vârstei de 60 de ani, în condiția în care art.83² din Legea nr.303/2004 stabilea interdicția de a beneficia de pensia de magistrat indiferent de faptă și pedeapsă. Tribunalul București, prin sentința nr.7008/07.12.2020 a constatat că are dreptul la pensie în baza art.82 alin.5 din Legea nr.303/2004. Curtea de Apel, din oficiu, fără a pune în discuție, a constatat că există autoritate de lucru judecat și, ca atare, nu se mai poate reitera un drept la pensie.

Cu privire la decizia nr.43/2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție arată că nu se aplică condamnărilor săvârșite anterior intrării sale în vigoare. Prin urmare, Curtea de Apel a constatat că dezlegarea de drept este o dezlegare de speță, iar pentru viitor probleme de drept au efect numai de la data publicării în Monitorul Oficial, or se impune să se țină cont de paragraful 72 din decizia nr.43/2019.

Așadar, nicio instanță și nici intimata nu a făcut referire la data săvârșirii faptei. Arată că decizia nr.43/2019 stabilește că, dacă fapta este săvârșită anterior actului modificator, beneficiul pensiei de magistrat nu este pierdut.

În consecință, consideră că sesizarea formulată este admisibilă și problemele de drept trebuie dezlegate de către ÎCCJ, cu consecința suspendării cauzei.

Curtea rămâne în pronunțare asupra cererii de sesizare a ÎCCJ.

CURTEA

Asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a reținut următoarele:

I. Premisele sesizării.

Circumstanțele particulare ale speței.

Prin sentința civilă nr. XXX din data de XXX, Tribunalul XXX a respins ca neîntemeiată cererea formulată de reclamantul XXX în contradictoriu cu XXX.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a avut în vedere următoarele:

Reclamantul a solicitat, la data de 30.06.2021 acordarea pensiei de serviciu în temeiul Legii nr. 303/2004 iar pârâta a emis decizia nr. XXX prin care a respins cererea, cu motivarea că sunt incidente prevederilor art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 (conform mandatului de executare a pedepsei închisorii nr. XXX) și ținând seama de Hotărârea nr. XXX a Curții de Apel XXX pronunțată în dosarul nr. XXX, definitivă.

Prin cererea de chemare în judecată, modificată și precizată, reclamantul a solicitat constatarea nulității deciziei XXX și obligarea pârâtei la emiterea unei decizii pentru pensie de serviciu începând cu data de 15.01.2017, astfel cum rezultă din dosarul de pensionare.

Tribunalul XXX, investit cu cerere de constatare a nulității deciziei de respingere, a reținut în considerente, că anterior, asupra îndreptățirii reclamantului la pensia de serviciu s-a pronunțat o instanță de judecată care a statuat asupra neîndeplinirii condițiilor de acordare a pensiei de serviciu. Astfel, în considerentele deciziei nr. XXX pronunțată de Curtea de Apel XXX în dosarul nr. XXX, Curtea a constatat că a mai existat un proces anterior referitor la acordarea pensiei de serviciu; în acest sens, s-a avut în vedere sentința civilă nr. XXX pronunțată de Tribunalul XXX, definitivă prin decizia civilă nr. XXX pronunțată de Curtea de Apel XXX, prin care s-a statuat că reclamantul nu are dreptul la pensia de serviciu față de dispozițiile art. 83² din Legea nr. 303/2004. Aceste statuări ale instanței menționate se impun cu autoritate de lucru judecat, indiferent pe ce text din art. 82 din Legea nr. 303/2004 reclamantul își întemeiază cererea, întrucât dreptul de pensie este unic, iar chestiunea tranșată este una generală, motiv pentru care privește dreptul de pensie ca atare. Decizia nr. 43/2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii, prin care s-a decis că dispoziția art. 83² din Legea nr. 303/2004 nu se aplică în cazul condamnărilor pentru infracțiuni săvârșite anterior intrării sale în vigoare, nu are niciun efect asupra hotărârilor amintite, asupra autorității de lucru judecat a acestora. Mai mult, prin sentința nr. XXX pronunțată de Tribunalul XXX, s-a arătat că reclamantul ar fi avut dreptul la pensie la împlinirea vârstei de 60 de ani (14.01.2017), pentru o vechime de 20-25 de ani, iar nu la data eliberării din funcție (14.07.2014). Și această statuare a dobândit autoritate conform art. 431 alin. 2 Cod procedură civilă, mai ales că acea instanță a avut în vedere întreg art. 82 și competența tribunalului de a analiza îndeplinirea condițiilor de pensionare conform art. 82 alin. 2 și 5 din lege. Privind strict aplicarea art. 82 alin. 2 din Legea nr. 303/2004, s-a reținut că acesta este un beneficiu reglementat în considerarea celor ce au o carieră îndelungată în funcția de judecător, care interesează în speță, și care sunt în funcție la data cererii de pensionare. Mai departe, instanța a făcut trimitere la faptul că interpretarea aplicabilității art. 82 alin. 2 este susținută și de considerentele Deciziei nr. 10/2019 pronunțate de Înalta Curte de Casație și de Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Cum reclamantul nu mai era în funcție la data formulării cererii de pensionare ce a condus la declanșarea prezentului litigiu, martie 2020, cariera de judecător încetând prin demisie, iar nu prin pensionare, privilegiul prevăzut de art. 82 alin. 2 din lege nu își găsește rațiunea.

Ca urmare, reținând efectul pozitiv al acestei decizii, Tribunalul XXX a constatat faptul că nici la data formulării noii cereri de acordare a pensiei de serviciu, respectiv 30.06.2021, reclamantul nu îndeplinea condițiile cumulative pentru a putea beneficia de pensia de serviciu respectiv, deținerea unei funcții din cele enumerate de legiuitor și vechimea de cel puțin 25 de ani în acele funcții.

Pentru motivele de fapt și de drept expuse mai sus, Tribunalul XXX a respins cererea ca neîntemeiată.

II. Susținerile părților din calea de atac;

Împotriva acestei soluții a declarat apel reclamantul XXX, care a criticat hotărârea din perspectiva motivelor pe care le vom expune în continuare.

Sentința apelată nu este motivată în fapt și în drept, ceea ce înseamnă că este lovită de nulitate, fiind invocate dispozițiile art. 131 alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, potrivit cărora motivarea hotărârii judecătorești trebuie să arate silogismul juridic din care rezultă aplicarea normei de drept la situația de fapt reținută.

De asemenea, se arată că sentința apelată nu reține pe scurt susținerile părților, singura motivare a sentinței apelate fiind invocarea caracterului „pozitiv” al deciziei civile nr. XXX a Curții de Apel XXX, cu referire numai la considerentele deciziei, fără a se analiza și dispozitivul acesteia.

Analizând dispozitivul deciziei nr. 5147/2021 se poate constata că este o contradicție între considerentele deciziei și dispozitiv pentru că, dacă prin considerente se arată că

reclamantul nu are dreptul la pensia de serviciu în condițiile art. 82 alin. 5 din Legea nr. 303/2004 republicată, prin dispozitivul deciziei i se recunoaște acest drept, așa cum a arătat în argumentele contestației la punctul „B” din motive, respectiv așa cum le-a dezvoltat prin modificarea și precizarea contestației și pe care le reiterează și prin prezenta cerere de apel, și anume:

Prin sentința civilă nr. XXX a Tribunalului XXX s-a admis acțiunea sa în constatarea dreptului la pensia de serviciu, dar nu în condițiile art. 82 alin. 2 din Legea nr. 303/2004, așa cum a solicitat (adică la îndeplinirea condiției de a avea 25 de ani vechime în magistratură, indiferent de vârsta avută la solicitarea pensiei), ci în condițiile art. 82 alin. 5 din lege (pentru o vechime de 20-25 de ani vechime în magistratură și împlinirea vârstei de 60 de ani); a fost obligat pârâtul Tribunalul XXX să-i elibereze adeverința tip conform art. 13 alin. 2 raportat la Anexa 3 la H.G. 1275/2005 (care face referire la îndeplinirea condițiilor de pensionare conform art. 82 alin. 5 din lege) și s-a respins capătul accesoriu al cererii principale privind obligarea pârâtului la plata daunelor-interese.

Părțile au achiesat la dispozitivul sentinței (pârâtul, în totalitate, iar reclamantul parțial, atacând doar capătul de cerere accesorie privind daunele-interese (ceea ce a însemnat că pârâtul a renunțat, în mod tacit, la apelul declarat așa cum stipulează art. 64 alin. 4 Cod procedură civilă). Cu toate acestea, prin decizia civilă nr. XXX a Curții de Apel XXX a fost respins apelul reclamantului așa cum a fost restrâns, și, deși nu mai era investită cu soluționarea apelului pârâtului ca efect al achiesării, a admis apelul declarat de pârât, a schimbat, în parte, sentința apelată, în sensul că a respins acțiunea ca neîntemeiată și a menținut în rest sentința cu privire la capătul accesoriu al acțiunii principale prin care pârâtul era obligat la eliberarea adeverinței tip prevăzute la art. 13 alin. 2 raportat la Anexa 3 din H.G. nr. 1275/2005.

Dacă instanța de control a respins în totalitate acțiunea principală înseamnă că reclamantului i s-a respins dreptul la pensia de serviciu în condițiile art. 82 alin. 2 din Legea nr. 303/2004 și a lăsat cu efect de autoritate de lucru judecat capătul de cerere accesoriu la această acțiune privind obligarea pârâtului la eliberarea adeverinței tip conform art. 13 alin. 2 din H.G. nr. 1275/2005, care îi conferă reclamantului dreptul la pensia de serviciu în condițiile art. 82 alin. 5 din lege, adică pentru o vechime de 20-25 de ani în magistratură, la împlinirea vârstei de 60 de ani. Or, capătul accesoriu nu produce efecte juridice dacă nu produce efecte juridice și capătul principal al acțiunii, așa că acest capăt accesoriu nu face decât să activeze dreptul la pensia de serviciu.

A mai solicitat să se constate că:

- decizia emisă de intimată se întemeiază pe interdicția cuprinsă în art. 83² alin. 1 din Legea nr. 303/2004, fără să rețină efectele deciziei nr. 43/2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție dată în interpretarea și aplicarea art. 83² din Legea nr. 303/2004 și care stipulează că această dispoziție nu se aplică în cazul condamnărilor pentru infracțiunile săvârșite anterior intrării sale în vigoare (în cazul apelantului reclamant, ultima faptă pentru care a fost condamnat a fost comisă la data de XXX, iar interdicția prevăzută în art. 83² din lege s-a introdus prin Legea nr. 118/24.07.2014);

- intimata i-a respins cererea de pensionare și în baza deciziei nr. XXX a Curții de Apel XXX, deși dispozitivul acesteia îi este favorabil pentru obținerea pensiei de serviciu în condițiile art. 82 alin. 5 din Legea nr. 303/2004;

- decizia de respingere a cererii de pensionare nu este motivată în fapt și în drept așa cum prevede art. 97 alin. 4 din Legea nr. 127/2019, ceea ce atrage nulitatea deciziei conform art. 133 din Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii;

- apărările făcute de intimată prin întâmpinare fac trimitere la două decizii ale Curții Constituționale a României și anume decizia nr. 265/2014 și, respectiv decizia nr. 660/2019 pentru a susține consecințele juridice pe care o condamnare penală le are în sfera statutului

profesional al judecătorului, dar aceste consecințe nu se aplică condamnărilor pentru infracțiunile săvârșite anterior intrării în vigoare a art. 83² din lege și nu pot atrage și pierderea beneficiului pensiei de serviciu așa cum prevede paragraful 72 din decizia 43/2019;

Sub aspect cronologic, decizia nr. 43/2019 este ultimul aspect juridic față de cele două decizii ale Curții Constituționale a României care reglementează efectele unei condamnări penale față de dreptul la pensie de serviciu în condițiile Legii nr. 303/2004.

Pentru motivele arătate s-a solicitat admiterea apelului, anularea hotărârii apelate și, rejudecând cauza pe fond, admiterea contestației formulată împotriva deciziei nr. XXX emisă de intimata pârâtă, așa cum a fost modificată și precizată.

Intimata pârâtă a depus întâmpinare la apelul formulat în cauză de către apelantul reclamant solicitând respingerea apelului ca neîntemeiat în fapt și în drept deoarece apelantul reclamant nu aduce nicio critică din care să rezulte dispozițiile legale încălcate de prima instanță la pronunțarea hotărârii, față de cele solicitate în apel și nici motivele de nelegalitate ale acestei hotărâri.

În etapa apelului nu s-au administrat alte probe.

Apelul formulat de reclamant împotriva sentinței civile nr. XXX din XXX pronunțată de Tribunalul XXX a fost înregistrat pe rolul de Curții de Apel XXX – Secția XXX pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale iar prin încheierea din XXX pronunțată de această instanță s-a dispus scoaterea de pe rol a dosarului nr. XXX și trimiterea acestuia pe cale administrativă la Curtea de Apel XXX având în vedere că prin încheierea nr. XXX pronunțată în dosarul nr. XXX al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția a XXX s-a admis cererea de strămutare formulată de apelantul reclamant XXX, dispunându-se strămutarea dosarului nr. XXX al Curții de Apel XXX la Curtea de Apel XXX.

III. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

Apelantul reclamant a arătat că se impune sesizarea ÎCCJ pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, în vederea dezlegării următoarelor chestiuni de drept:

- dacă beneficiul pensiei de serviciu conferit de prevederile art.82 alin.5 din Legea nr. 303/2004, modificată și republicată, privind statutul judecătorilor și procurorilor, poate fi înlăturată prin existența autorității de lucru judecat rezultă dintr-o hotărâre definitivă de respingere a acestui beneficiu, pronunțată în condițiile interdicției prevăzute de art.83² din Legea nr.303/2004 (text modificat introdus prin Legea nr .118/27.07.2014), într-o altă acțiune formulată după apariția Deciziei nr. 43/2019 a ÎCCJ, prin care s-a decis că art.83² din lege nu se aplică în cazul condamnărilor săvârșite anterior intrării în vigoare a acestei reglementări modificatoare.
- dacă chestiunea de drept supusă dezlegării prin Decizia nr.43/2019 are efect retroactiv asupra hotărârilor definitive de respingere a beneficiului pensiei de serviciu conferite de art.82 alin.5 din Legea nr .303/2004, dacă infracțiunea a fost comisă înainte de introducerea art.83² din lege și condamnarea definitivă a survenit după introducerea reglementării modificatoare și în condițiile în care, eliberarea din funcție s-a făcut din motive neimputabile persoanei solicitate a acestui beneficiu și prin raportare la prevederile art.521 alin.3 din Codul de procedură civilă.

IV. Punctul de vedere al părților

Opinia apelantului reclamant

Apelantul reclamant, în temeiul dispozițiilor art. 519-521 Cod procedură civilă formulează cerere în vederea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept întrucât consideră că problema de drept privind dreptul la pensie prevăzut de art. 82 alin. 5 din Legea nr. 303/2004 este controversată având în vedere soluțiile pronunțate de instanțele de judecată. În art. 82 alin. 5 se prevede că dreptul la pensie al magistraților este stabilit dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de vechime de 20-25 ani și vârsta de pensionare de 60 de ani. Arată faptul că Tribunalul XXX și Curtea de Apel XXX au stabilit că nu există acest drept întrucât exista interdicția prevăzută de art. 83² din Legea nr.

303/2004 conform căruia în cazul unor condamnări, indiferent de fapta săvârșită, dreptul la pensie este cenzurat. Tribunalul XXX, prin sentința civilă nr. XXX din XXX a stabilit că nu există autoritate de lucru judecat întrucât a fost pronunțată decizia nr. 43/2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, dată în dezlegarea acestui articol, care prevedea că în cazul în care fapta este săvârșită înainte de modificarea art. 83² sancțiunea nu se aplică în situația în care condamnarea a intervenit ulterior actului modificator. Curtea de Apel XXX, din oficiu, a invocat excepția autorității de lucru judecat, respingând acțiunea.

Opinia intimă a părții XXX

Solicită respingerea sesizării ÎCCJ ca fiind neîntemeiată, deoarece asupra dispozițiilor legale menționate mai sus s-a pronunțat atât ÎCCJ cât și Curtea Constituțională prin mai multe decizii.

Intimatul reclamant în perioada 26.05.2014 - 14.07.2014 a fost suspendat din funcție ca urmare a arestării preventive conform dispozițiilor Hotărâri Consiliului Superior al Magistraturii nr. XXX.

În perioada de suspendare reclamantul a depus cererea de demisie conform art. 65 alin. 1 și alin. 2 din Legea nr. 303/2004, cerere soluționată de CSM prin hotărârea nr. XXX și Decretul nr. XXX privind eliberarea din funcție.

Ulterior cererii de eliberare din funcție acesta a fost condamnat potrivit sentinței penale nr. XXX modificată prin decizia penală nr. XXX pronunțată de ÎCCJ - secția penală la o pedeapsă de 12 ani și 2 luni închisoare.

Prin raportare la jurisprudența Curții Constituționale, nu se poate reține contrarietatea prevederii cuprinse la art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004, relevantă în acest sens este Decizia nr. 458 din 2 decembrie 2003, în care Curtea a statuat că „o legea nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi” pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și „să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare”, adică în domeniul ei propriu de aplicare. Conformându-se dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, textul de lege criticat afectează pensiile speciale doar pe viitor, nu se răsfrânge asupra prestațiilor deja obținute anterior intrării sale în vigoare, care constituie făcra praeterita. De altfel, chiar și anterior adoptării Legii nr. 118/2014, condamnarea unui magistrat atrăgea pierderea dreptului la pensia de serviciu, deoarece, după data eliberării din funcție, persoana pierdea calitatea de magistrat. Prin urmare, nu se pune în discuție o schimbare a condițiilor pentru plata pensiei de serviciu, legea nouă nu reglementează doar situații noi, ci și situații existente pe care le circumstanțiază și le clarifică. Astfel, condamnarea unui magistrat pentru una dintre infracțiunile enumerate la art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 reprezintă o rațiune și o cauză suficient de puternică pentru a justifica, în sensul celor reținute de Curtea Constituțională în considerentele Deciziei nr. 871 din 25 iunie 2010, eliminarea beneficiului pensiei de serviciu. Încasarea pensiei de serviciu are ca premisă esențială desfășurarea activității cu corectitudine, probitate și bună-credință, iar neîndeplinirea acestei premise atrage și pierderea beneficiilor aferente. Este imoral ca persoane ce au avut calitate de magistrat și au fost condamnate pentru săvârșirea unor infracțiuni de corupție să poată beneficia de pensie de serviciu, abaterile de la exercitarea cu bună-credință a funcției trebuie sancționate, iar nu recompensate, prin acordarea unui beneficiu cum este pensia de serviciu; aceste persoane beneficiază de pensie în sistemul public, în condițiile legii.

În considerentele deciziei nr. XXX pronunțată de Curtea de Apel XXX în dosarul nr. XXX (filele 19-26 dosar), Curtea a constatat ca „asupra unei cereri de pensie s-a pronunțat în mod definitiv o instanță de judecată”.

În acest sens, supune atenției sentința civilă nr. XXX pronunțată de Tribunalul XXX definitivă prin decizia civilă nr. XXX pronunțată de Curtea de Apel XXX, prin care s-a statuat

ca reclamantul nu are dreptul la pensia de serviciu fața de dispozițiile art. 83² din Legea nr. 303/2004. Aceste statuări ale instanței menționate se impun cu autoritate de lucru judecat, indiferent pe ce text din art. 82 din Legea nr. 303/2004 reclamantul își întemeiază cererea, dreptul de pensie este unic, iar chestiunea tranșată este una generală, motiv pentru care privește dreptul de pensie ca atare.

Decizia nr. 43/2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii, prin care s-a decis ca dispoziția art. 83² din Legea nr. 303/2004 nu se aplica în cazul condamnărilor pentru infracțiuni săvârșite anterior intrării sale în vigoare, nu are niciun efect asupra hotărârilor amintite, asupra autorității de lucru judecat a acestora. Cele decise anterior pronunțării asupra unei chestiuni de drept rămân în ființă și produc efecte ce nu pot fi înlăturate de părți pe motivul existenței dezlegării date de instanța supremă, așa cum susține reclamantul prin întâmpinare.

În speță, reclamantul a fost condamnat după intrarea în vigoare a prevederilor art. 83² din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost introdus prin Legea nr. 118/2014 pentru completarea Legii nr. 303/2004.

Pârâta a făcut trimitere și la interpretarea aplicabilității art. 82 alin. 2 dată de considerentele Deciziei nr.10/2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și de Justiție Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, care a reținut că: ” 131. Prin comparație alin. (1) și (2) din art. 82 al Legii nr. 303/2004, care au o ipoteza diferită de alin. (5), fiind aplicabile în situațiile în care titularii cererilor de acordare a pensiei de serviciu sunt în funcție, prevăd atât condiția de vârstă, cât și cele două componente ale condițiilor de vechime în funcție. 132. Spre deosebire de situația persoanelor care la data solicitării pensiei sunt în funcție, reglementată de alin. (1) - (3) ale art. 82 din lege, unde regula generală [alin. (1)] este însoțită de două categorii de excepții [de vârstă alin. (2) și de vechime, pentru judecători și procurori alin. (3)], persoanele care solicita pensionarea în condițiile alin. (5) nu beneficiază de derogarea de vârstă, fiind obligatorie îndeplinirea condiției de minimum 60 de ani.”

Or, reclamantul nu mai era în funcție la data formulării cererii de pensionare ce a condus la declanșarea prezentului litigiu, martie 2020, cariera de judecător încetând prin demisie, iar nu prin pensionare, astfel încât privilegiul prevăzut de art. 82 alin. 2 din Lege nu își găsește rațiunea.

Ca urmare, reținând efectul pozitiv al acestei decizii, Tribunalul constată că nici la data formulării noii cererii de acordare a pensiei de serviciu, respectiv 30.06.2021, reclamantul nu îndeplinea condițiile cumulative pentru a putea beneficia de pensia de serviciu respectiv, deținerea unei funcții din cele enumerate de legiuitor și vechimea de cel puțin 25 de ani în acele funcții.

Conform art.65 alin. 1 din Legea 303/2004 modificată și completată prevede cazurile judecătorii și procurorii privind eliberarea din funcție, iar la alin.4 dispune că, de pensia de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile. Dispozițiile art. 83² alin. (1) din lege reglementează consecințele juridice în planul carierei profesionale, respectiv sancțiunile civile aplicate ca urmare a pronunțării unei hotărâri judecătorești de condamnare sau de amânare a aplicării pedepsei pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de ipoteza normei.

Având în vedere că, potrivit art. 173 din Codul penal, precum și celor reținute prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014, paragraful 47, art. 1 alin. (1) din Codul penal stabilește că legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni, motiv pentru care în absența unei incriminări nu se poate vorbi despre o lege penală, Curtea a constatat că în conținutul normativ al dispozițiilor criticate nu sunt incriminate fapte care constituie infracțiuni, ci consecințele juridice pe care o condamnare penală le are în sfera statutului profesional al judecătorului. De asemenea, Curtea

a reținut că, potrivit art. 1 coroborat cu art. 3 și 5 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, legea contravențională apără valorile sociale care nu sunt ocrotite prin legea penală, iar actele normative prin care se stabilesc contravenții vor cuprinde descrierea faptelor ce constituie contravenții și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre acestea, sancțiune care poate fi principală ori complementară. Având în vedere aceste considerente, Curtea a constatat că prevederile art. 83² din Legea nr. 303/2004 nu se circumscriu noțiunii de „lege penală sau contravențională”, pentru ca acestea să constituie o excepție de la aplicarea principiului neretroactivității prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție.

În acest context factual nu pot fi ignorate prevederile art. 82 alin. (5) teza finală din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care condiționează beneficiul acordării pensiei de serviciu pentru vechimea în magistratură prevăzută de alin. (1) și (3) din același articol de împlinirea vârstei de 60 de ani și eliberarea din funcție pentru motive neimputabile. Contestatorul, la momentul pensionării, se afla în situația eliberării din funcție pentru motive imputabile, în urma condamnării sale pentru fapte de corupție săvârșite în exercițiul funcției de judecător.

Curtea a reținut (paragraful 54 din Decizia nr. 660 din 29 octombrie 2019) că este fără îndoială că, de la data intrării în vigoare, norma referitoare la împiedicarea nașterii dreptului la pensia de serviciu sau la pierderea acestui drept se aplică tuturor situațiilor juridice născute sub imperiul ei. Altfel spus, împrejurarea că unui judecător sau procuror care este condamnat, în condițiile legii, pentru o infracțiune săvârșită după intrarea în vigoare a dispozițiilor art. 83² din Legea nr. 303/2004, îi încetează calitatea profesională și, implicit, nu beneficiază de pensie de serviciu nu este de natură a afecta vreun drept fundamental al persoanei în cauză, întrucât simpla expectativă/vocație pe care acesta o are trebuie să se supună regulilor nou-institute, reguli care îi sunt deplin cunoscute la data săvârșirii faptei.

În adoptarea Legii nr. 118/2014, așa cum rezultă din expunerea de motive, legiuitorul pornește de la situația deja reglementată în cuprinsul art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, însă își propune să reglementeze suplimentar situația în care pensionarea intervine pentru un motiv neimputabil, iar după pensionare intervine o condamnare pentru o infracțiune de corupție, o infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea, săvârșită în timpul exercitării funcției, efectele acestei hotărâri asupra dreptului la pensia de serviciu deja stabilită, precum și efectele punerii în mișcare a acțiunii penale asupra pensiei în plată sau asupra cererii de acordare a pensiei de serviciu.

Dispozițiile legale supuse interpretării se aplică în cazul condamnărilor pentru infracțiunile la care face referire textul de lege în discuție, săvârșite anterior completării aduse Legii nr. 303/2004 prin Legea nr. 118/2014; „în speță nu este vorba de *facta praeterita*, respectiv de fapte săvârșite și care și-au produs în integralitate efectele în baza legii vechi, ci este vorba despre situația în care legea nouă dispune cu privire la consecințe și efecte nerealizate susceptibile de executare continuă/succesivă. Astfel, efectele infracțiunilor săvârșite de contestator nu s-au produs integral înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 118/2014, condamnarea definitivă intervenind după acest moment. Ținând cont de faptul că textul legal este de aplicare imediată, iar consecința lipsirii reclamantului de beneficiul pensiei speciale intervine ca efect direct al condamnării definitive prin Decizia penală nr. XXX pronunțată de ÎCCJ, acesta fiind condamnat definitiv la o pedeapsă de 12 ani și 2 luni închisoare conform mandatului de executare a pedepsei cu închisoarea nr. XXX”.

Conform dispozițiilor art. 83³ din Legea nr. 303/2004 actualizată nu beneficiază de pensia de serviciu prevăzută la art. 82 și 83¹ și de indemnizația prevăzută la art. 81 judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor cu privire la care s-a stabilit sancțiunea disciplinară a excluderii din magistratură,

în condițiile Legii nr. 317/2004, republicată, cu modificările ulterioare. Aceste persoane beneficiază de pensie în sistemul public, în condițiile legii.

Adeverința nr. XXX emisă în baza sentinței civile nr. XXX de Trib. XXX, atestă vechime în magistratură a reclamantului și nu acordarea în mod automat și a drepturilor de pensie de serviciu. Acest atribut revine caselor de pensii, care emit decizii de admitere sau de respingere în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, iar în acest sens fac referire dispozițiile art. 82 alin.5 din Legea nr. 303/2004 actualizată.

Redând dispozițiile art.83² (1) s-a arătat că hotărârea de condamnare sau prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei, rămasă definitivă, se comunică de către instanța de executare Consiliului Superior al Magistraturii. Secția pentru judecători sau, după caz, Secția pentru procurori va informa Casa Națională de Pensii Publice cu privire la apariția uneia dintre situațiile prevăzute de prezentul articol care are ca efect acordarea, suspendarea, încetarea sau reluarea plății pensiei de serviciu ori, după caz, suspendarea sau reluarea procedurii de soluționare a cererii de acordare a pensiei de serviciu. Informarea Secției pentru judecători sau, după caz, a Secției pentru procurori cuprinde elementele necesare pentru aplicarea măsurii respective de către casele teritoriale de pensii, inclusiv datele de identificare a persoanei, temeiul de drept al măsurii, precum și data de la care se aplică.

Astfel, prin adresa nr.XXX a fost comunicat fișierul cu persoanele condamnate care nu pot beneficia de pensie de serviciu conform Legii nr. 303/2004 actualizată, printre care și reclamantul din prezenta cauză.

În drept invocă dispozițiile art.65 alin.1, art.82 alin.5 din Legea nr. 303/2004, modificată și republicată art.4 din HG nr. 1.275 din 18 octombrie 2005, dispozițiile Codului civil și orice dispoziție legală aplicabilă speței.

V. Cerința de admisibilitate a sesizării.

Instanța, procedând la analiza condițiilor impuse de prevederile Oug nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale, reține că, potrivit art.1 alin.2 și art. 2 alin.1, în procesele vizând stabilirea și/sau plata drepturilor de pensie ale personalului plătit din fonduri publice, este obligatorie sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra chestiunii de drept de a cărui lămurire depinde soluționarea pe fond a litigiului, dacă anterior această chestiune nu a fost deja dezlegată.

Așa fiind, Curtea va proceda la sesizarea Înaltei curți de Casație și Justiție, în contextul prevederilor Oug nr. 62/2024.

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII DISPUNE

Admite cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În temeiul prevederilor art.2 alin.1 din OUG nr.62/2024, coroborat cu art.519 din Codul de procedură civilă dispune sesizarea Î.C.C.J. în vederea dezlegării următoarelor chestiuni de drept:

- dacă beneficiul pensiei de serviciu conferit de prevederile art.82 alin.5 din Legea nr. 303/2004, modificată și republicată, privind statutul judecătorilor și procurorilor, poate fi înlăturată prin existența autorității de lucru judecat rezultă dintr-o hotărâre definitivă de respingere a acestui beneficiu, pronunțată în condițiile interdicției prevăzute de art.83² din Legea nr.303/2004 (text modificat introdus prin Legea nr .118/27.07.2014), într-o altă acțiune formulată după apariția Deciziei nr. 43/2019 a ÎCCJ, prin care s-a decis că art.83² din lege nu se aplică în cazul condamnărilor săvârșite anterior intrării în vigoare a acestei reglementări modificatoare.

- dacă chestiunea de drept supusă dezlegării prin Decizia nr.43/2019 are efect retroactiv asupra hotărârilor definitive de respingere a beneficiului pensiei de serviciu conferite de art.82 alin.5 din Legea nr.303/2004, dacă infracțiunea a fost comisă înainte de introducerea art.83² din lege și condamnarea definitivă a survenit după introducerea reglementării modificatoare și în condițiile în care, eliberarea din funcție s-a făcut din motive neimputabile persoanei solicitate a acestui beneficiu și prin raportare la prevederile art.521 alin.3 din Codul de procedură civilă.

Dispune suspendarea judecării conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților de către grefa instanței, astăzi 09.09.2024.

Președinte,
XXX

Judecător,
XXX

Grefier,
XXX

Jud. fond XXX
Red. + tehno red jud. XXX
4 ex./8.10.2024